

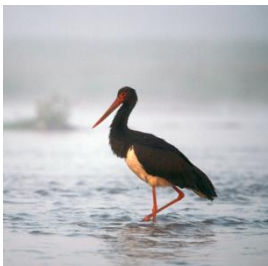

ZESTAW KONTROLNY DLA NAUCZYCIELA/-LKI

Lp.	Nazwa gatunku	Grupa*	Opis	Miniatura zdjęcia
1	orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i>	B	Jestem dużym ptakiem drapieżnym z rodziny jastrzębiowatych. Moja głowa i całe upierzenie są jednolicie ciemnobrązowe, z rozjaśnieniami u nasady lotek. Mam ciemny dziób, żółte palce i krótki ogon. Na mieszkanie wybieram stare, rozległe lasy liściaste i mieszane. Najlepiej, kiedy obok są pola, łąki, jeziora lub mokradła, nad którymi poluję. Zjadam małe ssaki, płazy, gady i drobne bezkręgowce. W Polsce gniazduję głównie na Warmii i Mazurach oraz w Małopolsce, ale bardzo nielicznie. Zimą spędzam w Afryce. Jestem objęty ścisłą ochroną gatunkową, bo ludzie likwidują bagna, stare lasy i tradycyjne uprawy, których potrzebuję do życia.	
2	kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	A	Jestem małym płazem bezogonowym. Na grzbiecie mam gruczolę jadową, a na brzuchu jaskrawe pomarańczowe plamy. Dzięki temu skutecznie odstrasza ludzi i inne zwierzęta. Żyję w wodzie, zadowolają mnie nawet niewielkie kałuże albo koleiny na polnych drogach. Jak wysychają – szukam sobie nowego domu. Na ląd wychodzę tylko, by móc tam wygodnie zapaść w zimowy sen.	
3	wilk szary <i>Canis lupus</i>	M	Jestem drapieżnym ssakiem, zamieszkującym lasy, równiny oraz tereny bagienne. Mierzę do 170 cm długości (wraz z ogonem), mam grube białobrązowe lub -czarne futro, szpiczaste uszy, długi ogon i przenikliwe jasne oczy. W moim pysku są 42 ostre zęby, które z łatwością złapią ryby, mniejsze ssaki, jelenie, dziki czy sarny. Czasem zjadam także padlinę. Jestem zwierzęciem stadnym. Moja wataha wyznacza sobie terytorium, którego nie może naruszać inna. Kiedyś w całej Polsce oraz innych częściach świata żyło wielu moich braci oraz sióstr. Potem ludzie zaczęli na nas polować i zostało nas naprawdę niewiele. Teraz ludzie mnie chronią, jakby wreszcie zrozumieli, że jestem bardzo cennym gatunkiem.	
4	bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	B	Jestem dużym brodzącym ptakiem wędrownym, blisko spokrewnionym z jednym z waszych skrzydlatych ulubieńców. Moje pióra są czarne, z białym podogonem, piersią i brzuchem. Mam czerwone nogi, dziób oraz obwódki wokół oczu. W Polsce żyję w lasach liściastych i mieszanych, gdzie dociera mało światła, na podmokłych łąkach, stawach i trzęsawiskach. Lubię miejsca, gdzie mieszkają bobry, bo ich tamy tworzą małe rozlewiska – idealne dla mnie. Zakładam gniazda głównie w koronach drzew, ale potrafię też zbudować dom na skałach gór.	
5	błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	B	Jestem dużym ptakiem drapieżnym z rodziny jastrzębiowatych. Mam długie szarobrązowe skrzydła, wąski niebieskawo-popielaty ogon, żółte nogi, brązowy grzbiet oraz żółtobiałą głowę i pierś. Lubię tereny otwarte i nie zapuszczam się do lasów. Możecie mnie zobaczyć, kiedy latam nad zarośniętymi zbiornikami wodnymi lub mokradłami. Poluję na drobne ssaki, ptaki, płazy, ryby oraz owady. W Polsce żyję od marca do października, a zimy spędzam zwykle w Afryce. Jestem objęty ścisłą ochroną gatunkową, gdyż ludzie zbyt często wykaszają moje trzcinowiska i szuwały, pozbawiając mnie domu.	

6	dzięciół zielonosiwy <i>Picus canus</i>	B	<p>Jestem średniej wielkości ptakiem Eurazji. Zamieszkuję stare lasy liściaste (buczyny, grądy i łęgi), zadrzewienia śródpolne, a nawet szpalery wokół stawów. Lubię martwe i obumierające drzewa, w których wykuwam sobie dziuple. Żeruję głównie na ziemi lub w miękkim drewnie, szukając mrówek i innych owadów. Jem też jarzębinę, orzechy i owoce bzu. Moja głowa, kark, szyja oraz spód ciała są szare, a skrzydła oliwkowe. Po bokach głowy, za dziobem mam czarny wąż. U samców na czole pojawia się mała czerwona czapeczka, za którą biegną brunatne pręgi. W pary dobieramy się tylko na łęgi.</p>	
---	--	---	---	---

*Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.

ZESTAW DLA UCZNIÓW/UCZENNIC (drukujemy 5 kopii)

orlik krzykliwy
Aquila pomarina

kumak nizinny
Bombina orientalis

wilk szary
Canis lupus

bocian czarny
Ciconia nigra

błotniak stawowy
Circus aeruginosus

dzięcioł zielonosiwy
Picus canus

Jestem dużym ptakiem drapieżnym z rodziny jastrzębiowatych. Moja głowa i całe upierzenie są jednolicie ciemnobrązowe, z rozjaśnieniami u nasady lotek. Mam ciemny dziób, żółte palce i krótki ogon. Na mieszkanie wybieram stare, rozległe lasy liściaste i mieszane. Najlepiej, kiedy obok są pola, łąki, jeziora lub mokradła, nad którymi poluję. Zjadam małe ssaki, płazy, gady i drobne bezkręgowce. W Polsce gniazduję głównie na Warmii i Mazurach oraz w Małopolsce, ale bardzo nielicznie. Zimą spędzam w Afryce. Jestem objęty ścisłą ochroną gatunkową, bo ludzie likwidują bagna, stare lasy i tradycyjne uprawy, których potrzebuję do życia.

Jestem małym ptaśkiem bezogonowym. Na grzbiecie mam gruczoły jadowe, a na brzuchu jaskrawe pomarańczowe plamy. Dzięki temu skutecznie odstrasza ludzi i inne zwierzęta. Żyję w wodzie, zadowolają mnie nawet niewielkie kałuże albo koleiny na polnych drogach. Jak wysychają – szukam sobie nowego domu. Na ląd wychodzę tylko, by móc tam wygodnie zapaść w zimowy sen.

Jestem drapieżnym ssakiem, zamieszkującym lasy, równiny oraz tereny bagienne. Mierzę do 170 cm długości (wraz z ogonem), mam grube białobrzązowe lub -czarne futro, szpiczaste uszy, długi ogon i przenikliwie jasne oczy. W moim pysku są 42 ostre zęby, które z łatwością złapią ryby, mniejsze ssaki, jelenie, dziki czy sarny. Czasem zjadam także padlinę. Jestem zwierzęciem stadnym. Moja wataha wyznacza sobie terytorium, którego nie może naruszać inna. Kiedyś w całej Polsce oraz innych częściach świata żyło wielu moich braci oraz siostr. Potem ludzie zaczęli na nas polować i zostało nas naprawdę niewiele. Teraz ludzie mnie chronią, jakby wreszcie zrozumieli, że jestem bardzo cennym gatunkiem.

Jestem dużym brodzącym ptakiem wędrownym, blisko spokrewnionym z jednym z waszych skrzydlatych ulubieńców. Moje pióra są czarne, z białym podogonem, pierśią i brzuchem. Mam czerwone nogi, dziób oraz obwódki wokół oczu. W Polsce żyję w lasach liściastych i mieszanych, gdzie dociera mało światła, na podmokłych łąkach, stawach i trzęsawiskach. Lubię miejsca, gdzie mieszkają bobry, bo ich tamy tworzą małe rozlewiska – idealne dla mnie. Zakładam gniazda głównie w koronach drzew, ale potrafię też zbudować dom na skałach gór.

Jestem dużym ptakiem drapieżnym z rodziny jastrzębiowatych. Mam długie szarobrązowe skrzydła, wąski niebieskawo-popielaty ogon, żółte nogi, brązowy grzbiet oraz żółtobiałą głowę i pierś. Lubię tereny otwarte i nie zapuszczam się do lasów. Możecie mnie zobaczyć, kiedy latam nad zarośniętymi zbiornikami wodnymi lub mokradłami. Poluję na drobne ssaki, ptaki, płazy, ryby oraz owady. W Polsce żyję od marca do października, a zimą spędzam zwykle w Afryce. Jestem objęty ścisłą ochroną gatunkową, gdyż ludzie zbyt często wykaszają moje trzcinowiska i szuwary, pozbawiając mnie domu.

Jestem średniej wielkości ptakiem Eurazji. Zamieszkuję stare lasy liściaste (buczyny, grądy i łęgi), zadrzewienia śródpolne, a nawet szpalery wokół stawów. Lubię martwe i obumierające drzewa, w których wykuwam sobie dziuple. Żeruję głównie na ziemi lub w miękkim drewnie, szukając mrówek i innych owadów. Jem też jarzębinę, orzechy i owoce bzu. Moja głowa, kark, szyja oraz spód ciała są szare, a skrzydła oliwkowe. Po bokach głowy, za dziobem mam czarny wąż. U samców na czole pojawia się mała czerwona czapeczka, za którą biegają brunatne pręgi. W pary dobieramy się tylko na lęgi.

Projekt finansowany z:

Pomoce zostały opracowane w ramach projektu
Zgodnie z Naturą, prowadzonego przez
Centrum Edukacji Obywatelskiej.
www.globalna.ceo.org.pl

Opracowanie: Paulina Brokos

Źródła fotografii: <http://www.wikipedia.org/>, <http://ptakipolskie.blox.pl/>, <http://www.naturschutz-fachinformationssysteme-nrw.de/>,
<http://www.poczwarowki.kp.org.pl/>, <http://www.resimsitesi.com/>, <http://bollywoodpictures.esy.es/>